

PRENUMERATA

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, nadto wychodzi stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

KURIER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz garbontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologia za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 z poł.

Dziś: Wolfgang B. M.
Ozwartek: Wszyszt. Świętych.
Piątek: Dzień Zaduszny.
Sobota: Huberta B.

Wschód słońca o godzinie 6-ej minut 54
Zachód " " " " 4-ej " 32
Długość dnia " " " " 9 " 41
Ubyło " " " " 7 " 2

Wschód księżyca o godzinie 9 minut 13 r.
Zachód " " " " 4 " 50 r.
Wysokość wody na Wiśle st. 5 a. 9 (st. 6 a. 9)
Dziś o godzinie 4-ej rano ciepła 7°.

Niedziela: Karola Borom. B. W.
Poniedziałek: Zachariasza i Elżbiety.
Wtorek: Leonarda W.
Środa: Nikandra Męczen.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon administr. 517.
W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 3/251, telefonu nr. 313. Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między innymi przyjmują: Agencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haasenstein i Vogler A. G., tudzież wszystkie pierwszorzędne biura anonsów zagraniczne.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Godzimir, jutro Warcisława.
Pobór wojskowy: Losowanie popisowych, zamieszkałych w cyrkulach policyjnych: drugim, szóstym, dziewiątym i jedenastym. (Baraki rekruckie na Pradze—9 zrana.)

Wystawy stałe: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. Lokal Towarzystwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 15—od 10-ej zrana do 4-ej po południu. — Wystawa obrazów Krywa. (Lokal wystawy w hotelu Europejskim—od 10-ej zrana do 8-ej wieczorem.) — Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Lokal wystawy przy ulicy Nowy-Swiat № 27—od 10-ej zrana do 7½ wieczorem.) — Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rekodzielniczego krajowego. (Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 66—codziennie od 10-ej zrana do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 12—4-ej po południu. Wejście bezpłatne.)

Wystawa Muzeum przemysłu i rolnictwa. Lokal wystawy w gmachu Muzeum przemysłu i rolnictwa przy ulicy Krakowskiej-Przedmieście № 66—codziennie od 10-ej zrana do 4-ej po południu, w niedziele zaś i święta od 10-ej zrana do 4-ej po południu. — Wystawa etnograficzna. (Lokal wystawy przy ulicy Wiejskiej № 18, dom hr. Branickiego—od 10-ej zrana do 6-ej po południu.) — Wystawa starożytności. (Królewska № 1 róg Krak.-Przedm.—od 10-ej zrana do 6-ej po południu. Wejście kop. 15.)

Koncerty: Koncert Towarzystwa muzycznego. (Sale reduowane—8 wieczorem. Wejście od strony teatru Wielkiego.)

Teatry: Wielki: dziś opera Moniuszki „Halka”; panie Lewicka, D’Orto i Marszałkowska; pp. Ohodakowski, Czernicki, Kwieciński, Niedźwiedzki, Siwiski i Suszyński; w skole 1-ym polonez i mazur: panna Hubert, p. Marx, koryfejki i corps de ballet; jutro balet czardziejski Caloriego „Pan Twardowski”; — Rozmaitości: dziś dramat Wiktoryna Sardou „Ferreol”; panie Barszczewska, Czakówna, Horwathówna, Lüdowa, Mroczek, Ostrowska i Zólkowska; pp. Czarnecki, Dąbrowski, Grzywiński, Krogulski, Kruszewska, Leszczyński, Ładnowski, Nowicki, Narkiewicz, Owerłło, Paliński, Rapacki, Roland, Wojdałowicz, Wolski i Zejdowski; jutro komedia Graybnera „Maruder”; — Mały: (przy ulicy Daniłowiczowskiej): dziś operetka-wodewil E. Audrana „Konik polny i mrówka”; panie Babińska, Kawecka, Manowska, Święcka i Stankiewiczowa; pp. Jarszewski, Jagielski, Kulesza, Laskowski, Misiewicz, Morozowicz, Makowiecki, Nowakowski, Prochazka, Rutkowski, Rzeznik i Turczyński; w odślonach 2-ej i 5-ej tańce; corps de ballet; jutro operetka Koschat’a „Piosenki tyrolskie” (występ panny Czosnowskiej) oraz krotoczwila Brandon-Thomasa „Ciotka Karola”. (7½ wieczorem.)

Kasy oszczędności Banku państwa: centralna—gmach Banku; kasa 1-sza—Targowa, 41 (na Pradze); II-ga—Chłodna, 37; III-ia—Nowowiejska, 26; IV-ta—Nowy Świat, 17; V-ta—Muranowska, 40; VI-ta—Nowiniarska, 6. (Kasa centralna przyjmuje i wydaje wkłady codziennie, z wyjątkiem świąt, od 10-ej zrana do 1-ej po południu; kasy zaś oddziałowe we wtorki, czwartki i soboty od 6—9-ej wieczorem, a w niedziele od 9½ zrana do 12-ej w południu.)

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 28519 rs. 5 kop. (Pożyczki wydawane będą od 9-ej zrana do 1-ej po południu; pro. cngata i wykup walorów od 9-ej zrana do 3-ej po południu.)

Biuletyny.

Petersburg 30-go października. (T. Aj. półn.)—Biuletyn o stanie zdrowia Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana z d. 30-go października o godz. 11-ej zrana brzmi jak następuje:

„W stanie zdrowia Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana nastąpiło znaczne pogorszenie. Płuca krwią, które rozpoczęło się wczoraj wieczorem, podczas nocy wśród ustawicznego kaszlu wzmościło się. Objawiło się częściowe zapalenie lewego płuca. Stan niebezpieczny.”

Petersburg 30-go października. (T. pr. K. W.)—Biuletyn o stanie zdrowia Jego Cesarskiej Mości Najjaśniejszego Pana z d. 30-go października, o godz. 10-ej wieczorem:

„W ciągu dnia trwał krwawy wypływ. Dostojny Chory uczuwa

dreszcze. Temperatura 37,8, puls słaby, 90 uderzeń. Oddech utrudniony. Apetyt bardzo słaby. Wielkie osłabienie. Obrzęk znacznie się zwiększył.”

Biuletyn podpisali: prof. Leyden, dr. Zacharin, leibchirurg dr. Hirsz, dr. Popow i honorowy leibchirurg Weljaminow.

(Aj. półn.)

Petersburg 30-go października. (Tel. Aj. p.)—W dniu wczorajszym Jego Cesarska Mość Najjaśniejszy Pan wyraził życzenie przystąpienia do Św. Komunii. O. Joan Siergiew odprawił wczesną liturgję w Oriandzie, przybył ze Świętymi Sakramentami i udzielił Je Najjaśniejszemu Panu z wielką Jego Cesarskiej Mości pociechą.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— **Gazeta kielecka** zapewnia, że doniesienia niektórych pism, jakoby przy zarządzie górniczym w Królestwie Polskiem po reorganizacji miała być założona szkoła górnicza są mylne. Projekt taki w sferach miarodajnych nie istniał.

— Według otrzymanych przez tutejszy zarząd miejski od zarządu petersburskiego informacji, w Petersburgu od koni przyprowadzanych na targowisko pobierana będzie opłata po 5 kopiejek sztuki. Do chód z tych opłat wydzielony jest prywatnemu przedsiębiorcy na szczegółowo określonych warunkach, a między innymi przedsiębiorca winien utrzymywać plac targowy w porządku i opłacać rocznej dzierżawy po 2,000 rs.

— Zarząd miejski znajdując, iż dotychczasowy system reparowania mostków i kanałów przez przedsiębiorcę, z wypłatą należności podług rachunków za każdą dokonaną robotę jest wadliwym, postanowił zmienić tę manipulację i nadal oddać przez licytację reparację i konserwację mostków i kanałów za roczną sumę rocznie. W tym celu wygotowano warunki do licytacji od sumy rs. 12,000 rocznie.

— Wczoraj na posiedzenie wydziału sierot warszawskiego Towarzystwa dobroczynności pomiędzy innemi rozbiegano projekt mających się otworzyć z początkiem 1895-ym r. warsztatów dla sierot imienia Władysława Kronenberga. Rachunki bieżące zatwierdzono i postanowiono przyjąć do zakładu dwie ubogie dziewczynki.

— W dniu wczorajszym przyjechał z Prużan prezes komisji wojennej budowlanej generał-major Szuld.

— **Z teatru i muzyki.**

* Obecnie wystawiona będzie na scenie teatru Rozmaitości trzyaktowa komedia z włoskiego G. Rovetty p. t. „Doryna”.

Obsadę tworzą panie: Rakiewiczowa, Marzellówna, Niewiarowska, Żółkowska, oraz pp.: Rapacki, Wolski, Prażmowski, Roland, Owerłło i Zejdowski. Z powyższej nowości w dniu dzisiejszym rozpoczyna się próby pamięciowe.

* Jedną z pierwszorzędnych agencji artystycznych berlińskich zwróciła się do prof. Horbowskiemu z zapytaniem, czy w Warszawie niema tenorów bohater-skiego i lirycznego oraz sopranu koloraturowego, którzy mogliby występować w jednym z teatrów miejskich w Niemczech.

Czyżby w Niemczech tak mało było śpiewaków z dobrymi głosami?

W każdym razie charakterystyczne jest szukanie śpiewaków właśnie w Warszawie.

* W poniedziałkowym koncercie Barcewicza wezmą udział panna Skulska, artystka opery i pianistka panna Jankowska, uczennica prof. Michałowskiego. Oprócz tego zapewniony jest współudział jednej z artystek dramatycznych naszego teatru.

Akompanjować będzie p. Ludwik Urstein.

— Kasa dla nauczycielek.

W połowie r. b. pod opieką Towarzystwa dobroczynności powstała nowa kasa, której zadaniem jest udzielanie pożyczek pieniężnych nauczycielkom i bonom, chwilowo znajdującym się w krytycznym położeniu.

O pożytku podobnej kasy zbytby było mówić; już wszyscy uczuwaliby potrzebę wytworzenia instytucji, która w danej chwili mogła przyjąć z pomocą pracownicę, często pozbawioną dachu i kęsa chleba.

Obecnie każda nauczycielka lub bona, mająca dwóch odpowiednich poręczycieli lub dwie poręczycielki, może uzyskać pożyczkę, którą zobowiązana jest spłacać ratami miesięcznymi w ciągu jednego roku, przyczem płaci tylko 4% na rzecz powiększenia funduszu kasowego.

Kapitał kasy pożyczkowej, jak dotąd, jest bardzo ograniczony, należy atoli spodziewać się, iż pożyteczna ta instytucja przez pozyskanie większej liczby członków honorowych i zwyczajnych powiększy niebawem swoje fundusze.

Osoby, pragnące zasięgnąć bliższych informacji o ustawie kasy, warunkach zapisania się na członka lub sposobie zaciągnięcia pożyczki, zechcą zgłosić się do obecnej przedstawicielki kasy, pani Emilji Petau, ul. Świętojerska nr. 17, w poniedziałki i czwartki, między godz. 6—7-ma wieczorem.

— **Wodociągi w Lublinie.**

Inż. Wejsblatt, twórca projektu budowy kolei obwodowej w Łodzi i wodociągów w Płocku, wystąpił obecnie z projektem, mającym znaczenie doniosłe dla Lublina.

Oto władzy miejskiej i gubernjalnej w tem mieście podał również projekt zaprowadzenia wodociągów w Lublinie.

Naturalnie przedsiębiorstwo to p. Wejsblatt pragnąłby dostać w swoje ręce i wodociągi zbudować na rachunek własny, albo z pomocą konsorcjum kapitalistów, których sam wybierze.

Nie wiadomo jeszcze, jak władze na projekt ten zapatrywać się będą, z tego też względu podajemy tu tylko najglówniejsze punkty z projektu p. Wejsblatt’a.

Pan W. obowiązuje się dostarczać w pierwszym roku 150,000 wiader wody na dobę, lecz później tyle, ile miasto potrzebować będzie, bez żadnych zgoła ograniczeń.

W zamian za urządzenia pan W. chce pobierać ustanowioną przez władze opłatę za wodę przez lat 40, poczem całe urządzenie wodociągów przeszłoby bezpłatnie na rzecz miasta.

Woda ma być dostarczana z rzeki Bystrzycy, lecz filtrowana, t. j. czysta i przejrzysta, i z tego powodu pan W. zobowiązuje się wybudować filtry i rezerwoary z zastosowaniem najnowszych wymagań, przyczem zastrzega sobie prawo dostarczania wody z tak zwanej Czerniejówki, a nawet z wszelkich źródeł w mieście i okolicy, o ile woda ta będzie uznana za równie dobrą, jak z Bystrzycy.

Pan W. zastrzega sobie monopol dostarczania wody, a więc wszystkie studnie na ulicach mają być oddane do jego wyłącznego rozporządzenia.

Studnie te pan W. ma być obowiązany utrzymywać w dobrym stanie, aby na wypadek niedokładnego z początku funkcjonowania wodociągów, one wodę dostarczały, lecz po upływie roku przedsiębiorca ma

mieć prawo zasypiania wszelkich studzien publicznych.

Mimo to właścicielom domów ma służyć prawo utrzymywania studzien na swoich podwórzach pod warunkiem jednakże, iż wodę z nich wolno będzie czerpać wyłącznie tylko na użytek mieszkańców tego domu.

Kontrakt ten ma zacząć obowiązywać od chwili zatwierdzenia go przez ministerjum.

Przy tej sposobności wypada zaznaczyć, iż z pierwszym projektem budowy wodociągów w Lublinie wystąpili przed laty kilkunastu bracia Frickowie, twórcy teatru tamtejszego.

Projekt ich poparło Towarzystwo lekarskie lubelskie, które władzy miejskiej przedstawiło nawet odpowiedni memoriał, mimo to jednakże projekt nie uzyskał zatwierdzenia, ze względu na to, że zarząd miasta nie posiadał odpowiednich funduszy na budowę i eksploatację wodociągów na własny rachunek.

O brak funduszy rozbił się projekt pierwszy, obecnie p. Wajsbłatt nie żąda funduszy, a tylko monopolu, dlatego to, jak donoszą nam z Lublina, projekt pana W. będzie może przyjęty.

= Na Wiśle.

Przy pomyślnym obecnie torze spławowym, w ciągu ubiegłych trzech dni z przystani warszawskiej odbiło osiemnaście berlinek, które prawdopodobnie już nie zdążą z powrotem na zimowisko.

Dostawa buraków cukrowych na przystań na Solcu zwolna ustaje.

W dniu onegdajszym przepłynęły pod Warszawą tratwy kupca Fruchtmana, prawdopodobnie w sezonie tegorocznym już ostatnie.

Ruch gabarów wywożących węgiel i miał węglowy wciąż jest znaczny.

= O wygranej.

W ostatnim sezonie wyścigowym, w jednej z gonitw, część koni ruszyła, część zaś pozostała przy starcie.

Nagrodę przyznano koniowi, który pierwszy stanął u czołwa, wobec zaś widocznej nieprawidłowości biegu, zwrócono wszystkim grającym stawki w totalizatorze.

Kilku grających na zwycięskiego rumaka, niezadowolonych z takiego obrotu sprawy, wystąpiło wczoraj w sądzie pokoju 2-go rewiru z pretensją przeciwko Towarzystwu wyścigów konnych, żądając wypłacenia wygranej.

Ze strony Towarzystwa wyścigów konnych nikt nie stanął, sędzia więc pokoju pretensję powodów wyrokiem zaoczny zasądził.

= Kradzieże.

Z dorozki № 1794 skradziono futro wartości przeszło 100 rs.; należące do Aleksandry Koziorowskiej, zamieszkałej pod № 10-ym przy ul. Ciepłej. — Mieszkanka Łodzi, Berta Liedemanna, przechodząc wczoraj przez ul. Marszałkowską, w pobliżu Chmielnej została ostrzeżona przez jakąś młodą, dość przyzwrocie ubraną kobietę, iż zaszedł pewien nieporządek w toalecie. Zaambasowana L. weszła do sieni najbliższego domu, a uczynna kobieta pomagała rzekomo poprawić suknię i niebawem, nie słuchając podziękowań, pośpiesznie odeszła. Dopiero po upływie dłuższego czasu Liedemanna spostrzegła, iż padła ofiarą podstępnej kradzieży, złodziejka bowiem skradła portmonetkę, zawierającą 87 rs. w banknotach i 4 złote monety 20-markowe. — W kościele po-karmelickim podczas nabożeństwa Antoninie Szymankiewiczowej skradziono złoty zegarek z połową łańcuszka, widocznie przeciętego ostrymi nożyczkami. — Z mieszkania Konstantego Kwasięborskiego pod № 47-ym przy ul. Nowogrodzkiej, otworzonego za pomocą dobranego klucza, skradziono garderobę i zegarek razem wartości przeszło 100 rs.

= Spadnięcia.

Wprost domu pod № 20-ym na ul. Solec spadło koło z wozu, wyładowanego materiałem drzewnym.

Wskutek nastąpiłego wstrząśnięcia spadł furman, Szmerek Hajdenberg, i poniósł ciężki szwank grzbietu.

Pod № 126-ym na przedmieściu Targówek reparowano komin i robotnik, Wincenty Suszyński, wskutek poślizgnięcia się spadł, a staczając się, przewrócił Michała Dańczaka.

Ten ostatni uległ złamaniu prawej nogi i zranił się w głowę, Suszyński zaś, oprócz bolesnych potłuczeń, ważniejszego szwanku nie doznał.

= Nagle zgony.

Właściciel domu pod № 4-ym przy ul. Świętokrzyskiej, Aron Bronz, przyjechawszy z Piotrkowa, załedwie się przywitał z rodziną, upadł i stracił przytomność.

Wzwołany lekarz stwierdził nagły zgon, spowodowany paraliżem serca.

Aniela Stanisłewska, żona robotnika fabrycznego, po wypiciu trzech kieliszków mocnej wódki u siostry na Woli, dostała ataku apoplektycznego i, pomimo natychmiastowej pomocy, wkrótce życie zakończyła.

= Wypadek kolejowy.

Wczoraj na stacji kolei petersburskiej, podczas dokonywanych manewrów z parowozem, został przejechany robotnik, Kajetan Skwierczyński, zamieszkały pod № 11-ym przy ul. Grodzkiej.

Jakkolwiek parowóz był natychmiast zahamowany, Skwierczyński poniósł ciężki szwank krzyża i, po udzieleniu doraźnej pomocy, odwieziono go do szpitala.

Z MUZYKI.

Niewyczerpane źródło wskazówek moralnych stanowić może księga, obejmująca bajki Lafontaine'a, a zwłaszcza w tak mistrzowskich przekładach, jakim literatura nasza poszczycić się może.

Czyż można bowiem odnaleźć dosadniejszego bodźca do pracy uczciwej, wytrwałej, niedającej się zra-

zić wszelkiego rodzaju trudnościami nad ten, którym się kończy bajka p. t. „Krytycy”.

„Oczyńmy swoje, pomimo nagan i przytyków,
„Bo nie nie zadowolni wybrednych krytyków”.

Najprawdziwsza prawda!

Jednakże, zezbyt dosłownego stosowania moralizatorskich zestawień, wynikają nieraz kombinacje... niespodziewane.

Otl coś podobnego zaszło z wystawioną wczoraj po raz pierwszy operetką Edmunda Audran'a p. t. „Konik polny” i „Mrówka”. Rzecz naturalna, że treść tej nowości osnutą jest na powszechnie znanej opowieści, która stanowi jakby wstęp do tak bogatego szeregu arcydzieł Lafontaine'a. Jakże tu nie zajrzeć do pierwowzoru? Więc reżyserja operetki z uwagą odczytała epilog tej bajki i... została przezeń rażona, jakby ułknięciem zaraźliwym tarantulą!

„Cóżś porabiał przez lato,
„Gdy się tak biedziś w zimowej porze?
— Spiewałem sobie. — Więc za to
Tańcujże teraz, nieboże!”

Usłuchała tej rady, usłuchała zbyt nieopatrznie reżyserja i dalejże do operetki melodyjnej, w wielu epizodach zadziwiającej szlachetnością pomysłów ilustracji muzycznej, dodała prawdziwą bachanalję taneczną pod postacią „kankanowego kadryla” (w obrazie drugim), oraz „tańca fantazyjnego” (w obrazie piątym).

I trzeba też zbiegu okoliczności, iście fatalnego. Zaslona, owa w języku popularnym tak zwana „kurtyna”, która niegdyś oddzielała widzów od „Grubych ryb” Bałuckiego, właśnie nad temi choreograficznymi obrazami wymówiła posłuszeństwa. Naprawdę dzwonek reżyserjski naglił ją do uniesienia się w górę — ani rusz! To z prawej, to znów z lewej strony podniósł się rąbek wstydlivej naraz zasłony, ale niemałych trudów i oczekiwań było potrzeba, zanim oczom rozbawionych tem improwizowanym *intermezem* widzów, ukazała się nakoniec w całej okazałości scena.

Zawrzał też niezadługo na tej widowni wir taneczny, o którym już Kalchas z takim oburzeniem wspominał! A cóż dopiero mówić o tańcu „fantazyjnym”, w którym fantazja zdawała się najusilniej pracować tylko nad tem, jakby to najoszczędniej zużytkować kostjumy z „Willid”.

I oszczędności dokazano niemałej, efektownej nad wyraz! Po przeświadczeniu przez całe lato „Szygare” i odegraniu „Ciotki Karola”, reżyserskie nieboże rozpoczęło sezon zimowy tańcowaniem aż miło!

Nie należy jednak winić o to partycji E. Audran'a, w której, jak to już wyżej nadmieniliśmy, znajdują się prawdziwe perły wesołości i humoru, niepozbanionego nawet pieprzyku, nie przekraczającego jednak granic... miary artystycznej.

Taką perełką jest piosenka o „Małgosi” (*Margot*), śpiewana przez p. Święcką (Terenia — Konik polny), osnutą na motywach znanej francuskiej pieśni ludowej o dziewczynie, która przypadkiem wpadła do studni, a którą wydobywają z tej otchłani trzej chłopcy. Jest w tem wdzięk, finezja, słowem artystyzm prawdziwy.

Podobnie i „Mrówka” — Karolina (p. Babińska) śpiewa parę pieśni jedrnych, rytmicznych, zniewalających do szeregów oklasku, zwłaszcza przy humorze p. Misiewicz'a, który w roli naiwnego chłopca krzesze iskry niezwykłego humoru.

Czyż potrzeba opowiadać treść tej operetkowej parafrazy z bajki Lafontaine'a? Łatwo się jej domyśleć. „Mrówka” pozostaje na swojskim zagonię, pracując na zabój, „Konik polny” szuka szczęścia w wielkim mieście, zdobywając sobie chwilowe powodzenie ślicznym głosem i wdziękiem młodzieńczym. O zawód w zwodniczych nadziejach nietrudno — „Konik polny” odtwarzając tak wymowny rysunek Gustawa Doré'go, powraca zbiedzony do rodzinnej wioski. I oto cała historia.

Partycja oryginalna roi się od... wstawek, zaczerpniętych po większej części z bogatej kuźni kupletów niemieckich.

Wytwarza się wskutek tego widowisko nader urozmaicone, nawet zabawne, świadczące o niezwykłej zabiegliwości reżyserjskiej, ale z tem wszystkiem przeładowane niepomierne.

Wykonanie, przynajmniej należy, wobec warunków arcynieprzychylnych z powodu zbyt szczupłej sceny, zdumiewa swoją starannością i pomysłowością. Po-siłkowania się jednak efektami pod względem choreograficznym zbyt drastycznymi do rzędu czynników dodatnich zaliczyć niepodobna.

Więc nie możemy wstępować w ślady nielitościwej, okrutnej „Mrówki”, lecz sparafrazujemy jej apostrofę w słowach:

Nawet w zimowej porze
Unikaj tańca nieboże!

W wykonaniu całości przyjęli udział w rolach wybitniejszych pp.: Morozowicz, Rzecznik i Jarszewski oraz p. Manowska. O powodzeniu tej nowości

z przedstawienia wczorajszego nie sądzić nie podobna, wszakże oklasków i bisowań nie brakowało.

St. Ciechomski.

NOTATNIK TERMINOWY.

— Tutejszy kantor Banku państwa rozpoczął wydawanie tymczasowych świadectw czteroprocentowej renty państwowej w zamian za pięcioprocentowe bilety bankowe pierwszej i drugiej emisji i pięcioprocentowe obligi drugiej i trzeciej pożyczki wschodniej, złożone do konwersji w czasie od d. 22—26 maja włącznie.

— D. 2-go listopada, o godzinie 6-iej po południu, w Towarzystwie dobroczynności, odbędzie się posiedzenie członków zarządu.

z sali obrad.

U techników.

Kwestja uregulowania ulic i placów miejskich w ogólnych zarysach była punktem wyjścia dla dyskusji o potrzebach Warszawy, o jej niedostatkach pod względem komunikacyjnym i zdrowotnym.

Pan Feliks Wojciechowski zaznaczył, że Warszawa powinna dążyć wszelkimi siłami do lepszania komunikacji. Ze względu na brak widowniowej i ze wszelkich miar dogodnej komunikacji pomiędzy dzielnicami północną a południową częścią miasta, rzucił p. Wojciechowski myśl uregulowania całego pasa od rogatek powązkowskich ku rogatom belwederskim i założenia wzdłuż ulicy Okopowej szerokiej ulicy przejazdowej z podwójnym szeregiem drzew po każdej stronie, odpowiednio wygodnymi chodnikami, na wzór pierwszorzędných ulic Paryża lub Wiednia.

Z kolei zabierał głos p. Sokół. Przemawiał on o uporządkowaniu Powiśla, dzielnicy istotnie najbardziej może zaniedbanej, a potrzebującej ze względu na przykre stosunki zdrowotne rychłego i energicznego zaopiekowania się zarządzą miejskiego.

Inżynier Bagieński dopełnił powyższą wzmiankę potrzebą ulepszonej komunikacji pomiędzy dolną a górną częścią Warszawy. Przechodząc ulicami: aleją Jerozolimską i Książęcą dojazd do Powiśla jest bardzo utrudniony i wymaga radykalnych zmian i ulepszeń. P. Obregowicz konstataje potrzebę przebiecia drogi łączącej trzy główne arterje: Nowy Świat, Marszałkowską i Żelazną za pomocą linii Warecka-Sienkowskiej, przerzynając posesję szpitala Dzieciątka Jezus, należy również zdaniem mówcy zastanowić się, czy nie dałoby się przedłużyć ul. Marszałkowskiej bez szeregów dla ogrodu Saskiego, zmieniając nieznacznie, po raz pierwszy przez Lindleya poruszoną.

Inżynier Majewski zaleca przedłużenie ulicy Hortensji do Nowego Świata. Inżynier Diehl uważa za konieczne uporządkowanie w ogóle ulic ślepych, których w Warszawie jest dosyć; szczególnie ważną daje mu się sprawa stawiania budynków w poprzek nowo powstających zaułków, uniemożliwiających w przyszłości bez olbrzymich strat przeprowadzenie prawidłowej regulacji. Jako przykład, z ostatnich czasów zaczerpnięty, mowa objaśnia projektowane urządzenie zaułku na posesji „Tivoli”, pomiędzy ul. Królewską a Erywańską, z zamknięciem wylotu na plac Zielony raz na zawsze.

Z dalszej dyskusji wyjaśniło się, że wydział budowlany miasta Warszawy posiada akty dawnego komitetu, czyli delegacji, do wykreślenia planu regulacji z r. 1867-go i że dla dalszych prac sekcji technicznej materiał wspomniany może być bardzo pożyteczny i pomocny. Postanowiono więc udać się za pośrednictwem starszego inżyniera miasta do wydziału budowlanego z prośbą o zakomunikowanie sekcji technicznej odnośnych danych.

Cała wymiana zdań nie miała również, przynajmniej na razie, żadnych pozytywnych wyników, przekazano ją delegacji i tam doczeka się prawdopodobnie wiecznego spoczynku, czemu zresztą dziwić się nie można.

Sekcja nie rozporządza funduszem potrzebnym na podobne cele, nie posiada siły działania na zewnątrz, to, co mogła, zainicjowała już, a dalsze kroki zalega już od władz wykonawczych i miarodajnych.

Wynalazca, p. Silberstrom, przedstawił kilka swoich pomysłów z prośbą o ocenę. Sekcja postanowiła, zaznajomiwszy się ze szczegółami, załatwić sprawę na przyszłym posiedzeniu.

Skrzynka zapytań dostarczyła kilka bardzo zajmujących przedmiotów, które wyczerpująco przedyskutowano.

Towarzystwo ogrodnicze.

Towarzystwo ogrodnicze święciło wczoraj rocznicę uroczystą, bo obchodziło dziesięcioletnią rocznicę istnienia, sadziło drzewo ku czci swojego dobroczyncy i wreszcie inaugurowało nową, własną siedzibę.

w której po raz pierwszy odbyło się ogólne zgromadzenie członków.

Przedewszystkiem, o godz. 4-ej po południu, cały zarząd i liczni członkowie zbrali się w ogrodzie, naokoło dość wspaniałego basenu, w którym był wykopany dół, a obok ustawiono 12-letni dąb, wysokości przeszło 7 łokci.

Sekretarz, p. Franciszek Szanior, odczytał następujący dokument, spisany na brystolu:

„Akt uroczystości zasadzenia drzewa pamiątkowego s. p. Józefa Spornego. Działo się w Warszawie, d. 30-go października 1893-go r., o godz. 4-ej po południu, w siedzibie Towarzystwa ogrodniczego przy ulicy Bagateli pod nr. 3-im. Spełniając wolę ostatnią s. p. Józefa Spornego, który zapisując całe swoje mienie Towarzystwu ogrodniczemu, życzył sobie, aby ku jego pamięci było zasadzone drzewo w ogrodzie tegoż Towarzystwa, noszące nazwę Józefa Spornego. Zarząd Towarzystwa zasadza w dniu dzisiejszym dąb piramidalny na wieczną i wdzięczną pamiątkę ofiarodawcy. Obecni przy tym akcie członkowie Towarzystwa z zarządem na czele czynność tę podpisali swoimi stwierdzając.”

Pierwszy prezes, dziekan Jurkiewicz, wzięwszy łopatę zaczął sypać ziemię, a następnie podobnie czynili obecni członkowie, tak, że zbiorowymi siłami wszystkich pamiątkowy dąb został zasadzony.

Z ogrodu wszyscy podążyli do sali posiedzeń i rozpoczęło się zebranie ogólne przedewszystkiem od odczytania protokołu z przed 10-ciu laty.

Prezes Jurkiewicz, sekretarz Szanior i kasjer p. Hoser streszcili treściwie dzieje minionego dziesięciolecia, znane już czytelnikom naszym z wczorajszego artykułu.

Przewodniczący zawiadomił, że pp. Bednawski i dr. Stano nadesłali ofiary w postaci drzewek dla zasadzenia w ogrodzie Towarzystwa.

Następnie ogólne zebranie dowiedziało się, że zarząd postanowił w roku przyszłym urządzać wielką, ogólną wystawę ogrodniczą we własnej siedzibie. Wystawa ta potrwa 10 dni od 5-go do 15-go września. Starania o pozwolenie i zarazem o wyjednanie subsydjum od ministerjum dóbr państwa na urządzenie wystawy już rozpoczęło.

W celu zapewnienia wystawie licznych udziałów z prowincji, będą zaproszeni protektorowie i na początek zwrócono się o pomoc do pp. dra Stano w Radzynie, Wizbeka w Łodzi i Adama Helbicha w Radomiu.

Po nad program zabrał głos p. Józef Kaczyński i, przypominając w serdecznych słowach niedawno obchodzony jubileusz półwiekowych zasług dziekana Jurkiewicza, wniósł, ażeby jubilatowi zamianowano członkiem honorowym Towarzystwa.

Wniosek ten jednomyślnie przez aklamację i huśtanie oklaski przyjęto.

Również obudziło sensację zawiadomienie p. Władysława Kaczyńskiego, który pokazał nową zupełnie odmianę storczyka o dzwonkowatej szypułce, przez siebie wyhodowany. Ponieważ odmiana ta niema jeszcze nazwy, przeto p. K. zaproponował, aby ów storczyk otrzymał miano *Lycaster Skinneri Jurkiewicza*.

I to uczczenie szanownego jubilata jednogłośnie uchwalono.

Nader interesująca pogadanka, objaśniana luźnymi okazami, wypowiedział p. Józef Kaczyński, a mianowicie o złoconiacz (chryzantemach), sezonowym kwiecie, którego hodowla doszła w Warszawie do znakomitych rozmiarów i niezadługo złoconiec, zwane różami jesiennymi, będą sadzone na skwerach miejskich.

Po rozlosowaniu roślin około 100 członków zasiadło do wspólnej wieczerzy.

Na wpisy dla uczniów.

Cecylja rs. 1.—Tadzio Sokolnicki rs. 1.
Dla ubogiego ucznia.

Wacjo B. mupdur i synel.

NEKROLOGJA.

† S. p. Henryk Zambrzycki,

przeżywszy lat 77, zmarł w dniu 29-ym b. m. Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w dniu dzisiejszym z kościoła św. Krzyża na Powązki, o godzinie 3 i pół po południu, na które pozostale córki zapraszają przyjaciół i znajomych.

5019

B. P.

Józef Lebensbaum,

b. obywatel m. Warszawy,

po długich cierpieniach, zakończył życie, mając lat 70. Pogrzebeni w smutku wdowa i syn zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok we środę, dnia 31-go b. m., z domu przy ulicy Twardej № 23, o godzinie 12-ej w południe.

5012

JULJA EKELT,

PANNA, OBYWATELKA M. WARSZAWY, opatrzona św. Sakramentami, zasnęła w Bogu d. 29 października 1894 r. Nabożeństwa żałobne za spokój jej duszy odbędą się dnia 31 b. m., tj. we środę, w górnym kościele Przemienienia Pańskiego przy ulicy Miodowej, o godz. 10-ej zrana, w dniu zaś 1 i 2 listopada, tj. we czwartek i piątek, w dolnym kościele, a następnie w dniu 3 listopada, to jest w sobotę, w górnym kościele przy zwłokach, o godzinie 11-ej przed poł., poczem nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz powązkowski do grobu rodzinnego, o godz. 12-ej w południe. Na te smutne obrzędy pozostały ojczym zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłej.

0000

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 30 października. (T. p. K. W.) — Z Jalty donoszą o przybyciu tam wielkiego mistrza ceremonii, ks. Dolgorukiego. (Aj. półn.)

Petersburg 30-go października. (T. p. K. W.) — Oberprokurator św. Synodu, Pobiedonoscew, codziennie przybywa do Liwadji. (Aj. półn.)

Petersburg 30-go października. (T. p. K. W.) — Chirurg petersburski, prof. Subotin, zaprzecza doniesieniom dzienników, jakoby miał jechać na południe Rosji. (Aj. półn.)

Petersburg 30-go października. (T. Aj. półn.) — W dniu wczorajszym redaktorowie pism petersburskich zgromadziwszy się u wydawcy gazety *Swiet*, Komarowa, postanowili utworzyć własną agencję telegraficzną pod syndykatem gazet stołecznych.

PRZEWROT W BERLINIE.

Berlin 30-go października. (Tel. pr. K. W.) — Cesarz przyjmował dziś na posłuchaniu pożegnaniem byłego kanclerza, hr. Capriewego.

Berlin 30-go października. (Tel. pr. K. W.) — Naznaczoną na dzisiaj radę ministerjalną odroczone. Miał być już na niej obecnym książę Hohenlohe, jako prezes ministerjum pruskiego. W związku z tem obiegają znowu miasto najróżnorodniejsze pogłoski o dalszych zmianach ministerjalnych, których życzy sobie ks. Hohenlohe.

Berlin 30-go października. (Tel. pr. K. W.) — Kandydatura hr. Botho Eulenburga na namiestnika Alzacji i Lotaryngji upadła. Zdaje się rzeczą pewną, że książę Hohenlohe-Langenburg będzie mianowany. Jest on generałem pruskiej kawalerji *à la suite*, właścicielem majątku książęcego Hohenlohe-Langenburg i hrabstwa Gleuben w Bawarii. Liczy lat 63. Przybył on już do Berlina i przyjmowany był przez cesarza.

Berlin 30-go października. (Tel. pryw. K. W.) — Kanclarz Hohenlohe jest podobno przeciwny mianowaniu barona Marschalla namiestnikiem Alzacji i Lotaryngji. Mówią o przeznaczeniu na ten urząd generała Loë, który jest także katolikiem.

WYBORY W BELGJI.

Bruksella 30-go października. (Tel. pr. Kur. War.) — Wczoraj odbył się wybór 26 senatorów z rad jeneralnych. Katolicy zwyciężyli w sześciu prowincjach, liberały w trzech.

ECHA MOWY.

Londyn 30-go października. (Tel. pryw. K. W.) — Cała prasa zajęta jest mową bradfordzką lorda Rosebery, zgadzając się na to, że stanowi ona potężny krok naprzód w akcji, rozpoczętej przez rząd przeciw izbie lordów i pierwszym jest wyraźnie sformułowanym aktem programu rządowego w tej sprawie. (Lord Rosebery oświadczył, jak wiadomo, iż rząd zgadza się wprowadzić na utrzymanie izby lordów,

izba ta wszakże w dzisiejszym swoim składzie jest ciągłą groźbą dla kraju, jest prowokacją do rewolucji. Dlatego rząd domagać się będzie na przyszłej sesji uchwalenia rezolucji, stwierdzającej przywileje i przewagę ustawodawczą izby niższej. Rezolucja ta będzie stanowiła wstęp do rewizji konstytucji. W razie ignorowania jej przez izbę lordów, rząd odwoła się do ludu; przyp. red.)

ROZDZIAŁ ZIEMI.

Rzym 30-go października. (Tel. pryw. K. W.) — Rozdział ziemi w Sycylii już się rozpoczął. Już 270 niezamożnych ojców rodzin otrzymało grunty.

NOWA KONSTYTUCJA.

Belgrad 30-go października. (Tel. pr. K. W.) — Program nowego rządu zapowiada przygotowanie nowej konstytucji i uzdrowienie finansów.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

Londyn 30-go października. (Tel. pr. K. W.) — Japończycy koncentrują trzecią armję. Chińczycy chcą zatrzymać pochód japończyków pod Jangluczangiem.

Londyn 30-go października. (Tel. pr. K. W.) — Żona cesarza chińskiego umarła.

Wiadomości zagraniczne.

Wiedeń, 28-go października.

(Korespondencja specjalna Kurjera Warszawskiego: „Onego czasu”. — „Nietoperz”).

Po raz pierwszy po za ojczyznę autora, Danj, przedstawiono wczoraj w teatrze Raimunda „baśń” Holgera Drachmann: „Onego czasu” („Es war einmal...”) Autor należy do pierwszych poetycznych znakomitości Danji, ma lat 50, pisze od lat 30-tu, przeważnie powieści; na niemieckie tłumaczył je Poestion — oraz kilka scenicznych utworów. Jest to romantyk, ale zarazem nowoczesny, modern. Oba te znamiona można odszukać w bajce „Onego czasu”. W Wiedniu wydała się ona niby odrodzeniem Raimunda, ale bez duchów.

Osnowa bajki wielokrotnie już była używaną za watek, np. w noweli włoskiej „Hrabina Barcelony”, znajduje się ona w zbiorach Grimma pt. „Koenig Drosselbart”; jest to zarazem w świat bajeczny przeniesiony temat poskromienia złośnicy, z tą różnicą, że kochanek z królewicza zamienia się na prostego cygana, garncarza i jako taki za pomocą właściwego proceduru wychowawczego i pod wpływem otoczenia biedy i pracy dokonywa przemianę królewiny, pustej złośnicy, na poetyczno-idyliczną, bajeczno-lyryczną kobietę.

Wystawienie bajki wymaga nadzwyczajnej *mise en scène*, żeby widok wypadków na scenie nie mroził fantazji, nie odbierał złudzenia i nie zmuszał do krytycznego myślenia. Bajkę należy brać, jako bajkę, która ma prawo do wszelkiej swobody, do wszelkich nieprawdopodobieństw; ale z tła bajecznego wyłaniać się muszą prawdziwe dzieje ludzkich usposobień i uczuć, ażeby bajka, jako dramatyczne, a nie baletowe widowisko, była możliwą.

Pod temi względami wczorajsze przedstawienie można nazwać wysmienitem; widzieliśmy siedem obrazów, bądź realistycznych, bądź poetycznych, z niemałą przymieszką humoru; dwór bajecznego, komicznego króla, sypialnię królewiny i jej francymier, jarmark, chatę cygańską w lesie, kuchnię pałacową z armją kucharek i kuchcików, pałac królewicza, komiczne wojsko itd. — wszystko to było wystawione świetnie, a sceny realistyczne na tle bajecznem doskonale się godzą z całą osnową.

Akcja jest bardzo prosta: królowna odrzuca wszelkich konkurentów, nudzi się. Odrzucony królewicz postanawia zdobyć ją fortelem, a liczy najpierw na ciekawość ludzi, którzy próżnują i nudzą się. Więc zjawia się jako cygan, a giermek jego jako cyganka. W nagrodę za sztuki uzyskuje od królowiny całusa, a następnie nocleg w jej sypialni, na ziemi u stop jej łoża, a cały francymier otacza królowinę i ma śpiewać i grać, żeby sen odganiać. Ale wszystko zasnęło; wtedy królewicz-cygan otwiera okno, daje znak, ludzie jego przyprowadzają króla-ojca i dwór; skandal, cygan u królowiny. Król ją odrzuca i oddaje za żonę cyganowi; ona chce całą awanturę jeszcze w żart obrócić, ale napróżno, cygan porywa ją, jak swoją... do Danji.

Królowna, jako żona garncarza, doznaje wszelkich upokorzeń, ale mąż, niby groźny, przecież tak się z nią obchodzi, że ona mimo woli pokochała go. Wyborny jest obraz, gdy biedaczka na jarmark na wózku garnki przywozi, głodna i zziębnięta, nie nie sprzedaje, gdyż mąż jej kazął żądać wysokie ceny, narażona jest na nagabywania lowelasów, pijany żołnierz (mąż) tłucze jej cały towar. W końcu dla męża, jakoby chorego, żebrze posiłku w ku-

Zmarł tu Alfons Czibulka, znany kompozytor tańców.

Дозволено Цензурою. Варшава 18 (30) Октября 1894 г.
i Antoni Pietkiewicz (Adam Plus).